

ชื่อวิทยานิพนธ์ : บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
 ผู้วิจัย : พระประเสริฐ ปริณ โณ (จันทร์เกิด)
 ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
 คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
 : พระปลัดสมบัติ ฐิติญาโณ, ดร. ศศ.บ., พธ.ม., พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
 : ดร.อภิชาตวิญญูโสภณ ออบสิน พธ.บ., ศศ.ม., รป.ด.
 วันที่สำเร็จการศึกษา :/...../.....

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ๒) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนของพระสงฆ์ในชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรในพื้นที่ชุมชนตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งมีจำนวน ๕,๗๖๔ คน จากจำนวนประชากรทั้งหมดนี้มีประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๔ คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้สูตรของ Taro Yamane เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติดังนี้ค่าความถี่ (Frequencies) ร้อยละค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบค่าเอฟ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๗$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านพบว่า บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

๒. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ แตกต่างกัน ยอมรับสมมติฐาน ว่ามีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัด เพชรบูรณ์ พบว่า ๑) ด้านการจัดระเบียบสังคม พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนให้มากกว่านี้ เพื่อจะได้ขอรับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการที่พระสงฆ์จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนในหลาย ๆ ด้าน พระสงฆ์ควรมีการจัดตั้งกองทุนส่วนกลางในแต่ละเขตการปกครองในระดับอำเภอหรือตำบล เพื่อใช้เป็นงบประมาณในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ ชะลอการพัฒนาศาสนสถานที่เกิดขึ้นใหม่ หันมามุ่งพัฒนาจิตใจประชาชนในท้องถิ่น และพระสงฆ์ควรอยู่ในความปกครองดูแลคณะสงฆ์ของจังหวัดเพชรบูรณ์ให้มีความสงบเรียบร้อยได้เป็นอย่างดีตามระเบียบโดยถือพระธรรมวินัยเป็นสำคัญ ๒) ด้านการพัฒนาสังคม พระสงฆ์ให้ความสำคัญน้อยต่อการพัฒนาชุมชน ยังขาดการเสียสละอย่างจริงจังในการยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือสังคม ดำเนินการกระทำไปตามรูปแบบวิธีการเดิม ๆ ขาดการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พระสงฆ์ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ประกอบพิธีกรรม กิจกรรมในทางศาสนา ตามประเพณีวัฒนธรรม ขาดการเผยแพร่สั่งสอน ให้ประชาชนในสังคมได้เข้าใจถึงหลักพุทธธรรมอย่างแท้จริง และปัจจุบันความก้าวหน้าของหน่วยงานรัฐภาคส่วนต่าง ๆ มีบทบาทในการพัฒนาสังคมอย่างกว้างขวาง ทัวถึง ทำให้วัดและหรือพระสงฆ์มีบทบาทในการช่วยเหลือพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ น้อยลง แทบไม่มีเลย ซึ่งต่างกับสมัยก่อนที่วัดเป็นศูนย์กลาง ที่พึ่งของสังคมด้านต่าง ๆ ๓) ด้านเศรษฐกิจ พระสงฆ์ควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รูปแบบ วิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนาวัดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักพุทธธรรม ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับความสนใจของประชาชนเพื่อให้วัดไม่ใช่เป็นเพียงสถานที่ประกอบพิธีกรรม กิจกรรมทางศาสนา ในปัจจุบันจำนวนผู้บวชอยู่ประจำลดจำนวนลง ส่งผลให้วัดต่าง ๆ ขาดบุคลากร ในการดำเนินงาน ภาระการช่วยเหลือพัฒนาสังคมจึงตกอยู่ที่ พระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่ง จึงเป็นเรื่องยากพอสมควรที่ทำให้บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาสังคม กระทำได้เต็มที่อย่างแท้จริง และพระสงฆ์ควรมีความร่วมมือกับท้องถิ่นภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมกันรณรงค์ ให้ประชาชนอนุรักษ์ เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นฐานความพอเพียง

Thesis Title : THE ROLE OF BUDDHIST MONKS TOWARD COMMUNITY
DEVELOPMENT LOM SAK DISTRICT, PHETCHABUN PROVINCE

Researcher : Phra

Degree : Master of Arts (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee :

: , Dr., B.A., M.A., D.P.A.

: , B.A., M.A., D.P.A.

Date of Graduation :/...../.....

ABSTRACT

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เล่มนี้ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยานิพนธ์เล่มเสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีก็เพราะได้รับความเมตตากรุณาจากบุคคลสำคัญหลายท่านด้วยกัน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพระเดชพระคุณ พระปลัดสมบัติ ฐิติญาโณ, ดร. ได้เมตตาเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำปรึกษาแนะนำการทำงานทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดีจนการทำงานวิจัยเป็นผลสำเร็จ ขออนุโมทนาขอบคุณ ดร.อภิชาตญาณโสภาค ออสิน กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำ สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือตรวจงานวิจัย ในการทำงานวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี และขอเจริญพร ขอขอบพระคุณคณาจารย์ท่านอื่น ๆ ที่เป็นคฤหัสถ์ทุกท่านที่ได้ถวายเป็นความรู้ที่มีค่ายิ่งให้ในเวลาเรียน และเจ้าหน้าที่วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ทุกท่าน และนิสิต คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่น ๙ ทุกท่านผู้เป็นกัลยาณมิตร ได้ช่วยเป็นกำลังใจในการเรียนด้วยดีเสมอมาจนถึงปัจจุบันนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, ดร., พระครูสิริศิริรักษ์, ดร., พระมหาทองหยอด ธมฺมธโร, ดร.วิชญาภา เมธีวรฉัตร และนางพิชญสินี สังกข์ทอง อาจารย์ผู้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบป้องกันทุกท่าน ที่ให้ความเมตตาในการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่วิทยาลัยสงฆ์ทุกท่านที่มีส่วนในการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยทุกท่านที่ได้แนะนำ และคำปรึกษาที่ดีมาตลอด ขอขอบคุณ นายปกรณ์ เบ้าชาลี ปลัดเทศบาลตำบลตาลเดี่ยว ที่ให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบคุณประชาชนตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยตอบแบบสอบถามทุกท่าน ขอขอบคุณญาติทุกคนที่ให้กำลังใจในการศึกษาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ระดับปริญญาโทในครั้งนี้

พระประเสริฐ ปริญญาโณ (จันทร์เกิด)

พระนิสิตปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๒๕๕๙

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(๑)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(๓)
กิตติกรรมประกาศ	(๕)
สารบัญ	(๖)
สารบัญตาราง	(๘)
สารบัญภาพ	(๑๐)
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	(๑๑)

บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย	๔
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๔
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๔
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๕
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖

บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับบทบาท	๗
๒.๒ แนวคิดที่เกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์	๒๑
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน	๓๓
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาชุมชน	๔๖
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๘
๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๗๗

บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการวิจัย	๗๘
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๗๘
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๗๘
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๘๑
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๑
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	๘๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๘๔
๔.๑ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๘๔
๔.๒ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	๘๖
๔.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	๘๙
๔.๔ ปัญหา และข้อเสนอแนะในความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๐๒
๔.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์บุคคลเชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๐๕
๔.๖ สรุปองค์ความรู้การวิจัย	๑๐๘
บทที่ ๕ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	๑๑๐
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๑๐
๕.๒ อภิปรายผล	๑๑๔
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๒๐
บรรณานุกรม	๑๒๑
ภาคผนวก	๑๒๘
ภาคผนวก ก. รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	๑๒๙
ภาคผนวก ข. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อการวิจัย	๑๓๑
ภาคผนวก ค. ตารางสรุปค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม	๑๓๕
ภาคผนวก ง. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๓๙
ภาคผนวก จ. หนังสือขอความอนุเคราะห์ต่าง ๆ	๑๔๖
ประวัติผู้วิจัย	๑๖๒

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๔.๑ แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม	๘๕
๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาท พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม	๘๖
๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาท พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการจัดระเบียบ สังคม	๘๗
๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาท พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการพัฒนาสังคม	๘๘
๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาท พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านเศรษฐกิจ	๘๙
๔.๖ เปรียบเทียบทัศนะความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนา ชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามเพศ	๙๐
๔.๗ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุ	๙๑
๔.๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาท พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม	๙๒
๔.๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาท พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการจัดระเบียบ สังคม	๙๒
๔.๑๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาท พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการพัฒนาสังคม	๙๓
๔.๑๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาท พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านเศรษฐกิจ	๙๓
๔.๑๒ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา	๙๔
๔.๑๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาท พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม	๙๕
๔.๑๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาท พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการจัดระเบียบ สังคม	๙๕
๔.๑๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาท พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการพัฒนาสังคม	๙๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านเศรษฐกิจ	๙๖
๔.๑๗ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพ	๙๗
๔.๑๘ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	๙๘
๔.๑๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม	๙๙
๔.๒๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการจัดระเบียบสังคม	๙๙
๔.๒๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการพัฒนาสังคม	๑๐๐
๔.๒๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านเศรษฐกิจ	๑๐๑
๔.๒๓ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ ๑-๕	๑๐๑
๔.๒๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการจัดระเบียบสังคม	๑๐๒
๔.๒๕ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการพัฒนาสังคม	๑๐๓
๔.๒๖ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านเศรษฐกิจ	๑๐๔

สารบัญภาพ

ตารางที่

หน้า

๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๗๗

๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๑๐๘

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

การใช้อักษรย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎก และอรรถกถา ภาษาบาลี และไทย โดยใช้พระไตรปิฎกภาษาบาลีและไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นหลัก เรียงตามคัมภีร์ดังนี้

		พระวินัยปิฎก	
เล่ม	คำย่อ	ชื่อคัมภีร์	
๔-๕	วิ.ม.	(ไทย) = วินัยปิฎก	มหาวรรค (ภาษาไทย)

การใช้หมายเลขย่อ

พระไตรปิฎกภาษาไทย จะแจ้ง เล่ม ข้อ หน้า เช่น วิ. ม. (ไทย) ๔/๙/๑๑ หมายถึง วินัยปิฎก มหาวรรค เล่ม ๔ ข้อ ๙ หน้า ๑๑

พระไตรปิฎกภาษาบาลี จะแจ้ง เล่ม ข้อ หน้า เช่น วิ. ม. (บาลี) ๔/๙/๑๑ หมายถึง วินัยปิฎก มหาวคคปาลี เล่ม ๔ ข้อ ๙ หน้า ๑๑

อรรถกถาภาษาไทย จะแจ้ง เล่ม ข้อ หน้า เช่น ที.สี.อ. (ไทย) ๑/๓๗๗ หมายถึง สุมังคลวิลาสินี สีสันธวรรค อรรถกถา เล่มที่ ๑ หน้า ๓๗๗

ปกรณ์วิเสส จะแจ้ง เล่ม ข้อ หน้า เช่น วิสุทธิ. (บาลี) ๑/๑๕๐. หมายถึง วิสุทฺธิมคคปกรณ์ เล่มที่ ๑ หน้า ๑๕๐ ส่วนคัมภีร์มิลินทปัญหา จะแจ้ง หน้า เช่น มิลินท. (บาลี) ๒๙๓. หมายถึง มิลินทปทหปกรณ หน้า ๒๙๓.